

„KARAŠEVSKA ZORA” LA ZILELE REŠIȚEI

În perioada 27-29 iunie 2014, la Reșița a avut loc sărbătoarea „Zilele Reșiței și Ruga Bănățeană”, eveniment care are loc anual, cu ocazia praznicului Sfintilor Apostoli Petru și Pavel, patroni spirituali ai orașului.

Programul manifestării a cuprins concerte în aer liber susținute de artiști consacrați ai muzicii românești și internaționale, care s-au desfășurat pe parcursul celor trei zile de sărbătoare. Bineînțeles că nu au lipsit nici tradiționalii mici și halbele cu bere, grătarele și ceaunele cu mâncare mai mult sau mai puțin tradițională.

Manifestările au debutat vineri, 27 iunie, cu un concurs de șah găzduit de Sala Polivalentă din municipiu, urmat de două competiții de dezlegat probleme adresate copiilor între 10 și 16 ani. Programul de muzică și dansuri populare a inclus parada portului popular prezentată de Ansamblul Folcloric „Bârzava” și Ansamblul Profesionist de Cântece și Dansuri „Banatul” Timișoara. A urmat cuvântul de deschidere al primarului municipiului Reșița, Mihai Stepanescu, dar și premiera câștigătorului concursului de grafitti și a brâului bănățean. Atmosefera a fost întreținută de soliști vocali de muzică folclorică și ansambluri românești recunoscute în Banat și în țară.

Muzica ușoară a fost la ea acasă în seara de 28 iunie, când pe scena de la Reșița a urcat Andra, una dintre cele mai bune voci feminine ale muzicii românești. Sute de persoane au venit să asiste la concertul solistei, prezentă pentru a doua oară, în orașul de pe Bârzava. De 14 ani, Andra cântă și încântă românii de toate vîrstele, iar spectacolul susținut de Zilele Reșiței a cuprins aproape întreg repertoriul său. Însotită de trei dansatoare, artista a demonstrat din nou că este o solistă adevărată, oferind fanilor un spectacol de excepție.

Cea de-a treia zi de sărbătoare, 29 iunie, a început cu o competiție de șah, urmată de festivitatea de premiere „Top 10” cei

mai buni sportivi ai județului Caraș-Severin, precum și festivitatea de premiere a studenților și elevilor din municipiul Reșița cu rezultate deosebite la învățătură.

Distracția și voia bună a fost întreținută de grupuri și formații culturale ale etniilor conlocuitoare, printre care și ansamblul folcloric „Karaševska Zora”. Formația cultural-artistică „Karaševska Zora” este continuatoarea legitimă a formației artistice „Mladi Karaševci”, care a funcționat la Carașova până în anul 1990. La inițiativa Uniunii Croaților din România, în anul 1991 formația a trecut sub egida UCR-ului adoptând denumirea pe care o poartă în prezent. Repertoriul formației se compune din dansuri reprezentative pentru minoritatea croată, melodiile interpretate evidențiază frumusețea folclorului și tradițiile specifice comunității croate din România.

Veselia, ritmul și muzica exprimate prin dansurile tradiționale constituie un document etnografic de primă mărime pentru ca fiecare să-și poată forma o imagine elocventă a bogăției sufletești a minorității croate.

Punctul culminant al manifestărilor organizate cu ocazia „Zilelor Reșiței” a fost când pe scenă a urcat Lepa Brena, cea mai cunoscută și de succes cântăreață din Balcani, care a susținut un concert extraordinar, de aproape două ore, în prezența a sute de oameni de toate vîrstele. Melodii mai vechi și mai noi, mai mult sau mai puțin cunoscute publicului, prelucrări de folk-rock, pop și folclor, toate din repertoriul solistei de peste 40 de ani de activitate neîntreruptă, au încântat seara sfintei duminići de sărbătoare. A fost o apariție incendiарă într-un spectacol total, dans și efecte speciale. Un moment deosebit a fost acela în care artista s-a ridicat, într-o macara, deasupra spectatorilor, și a fluturat tricolorul românesc.

Zeci de mii de oameni, din Caraș-Severin, dar și din județele vecine, au fost prezenți la Reșița pentru a vedea pe celebră artistă. Lepa Breba a mai cântat în urmă cu 30 de ani la Timișoara, însă de atunci nu a mai susținut nici un concert în țara noastră.

Maria Giurchiță

UREDNIŠTVO:
ISSN KOD 1841-9925

Počasni glavni urednik: prof. Milja RADAN

Glavni urednik: Ivan DOBRA

Urednici: Lina TINKUL; Daniel LUKAČELA;

Slavica-Marija MUSELIN; Marija LACKIĆ; Marija ĐURKICA

Tehnoredaktor: Zlatko Nikola URSL

Fotoreporter i grafički dizajn: Ljubomir RADAN

Adresa: Carașova 22, Caraș-Severin, 327065 România

Telefon: 0040-255-232255; fax: 0040-255-232146

E-mail: zhrucr@gmail.com; hgredactia@gmail.com

Web: www.zhr-ucr.ro

REDACȚIA:

COD ISSN 1841-9925

Redactor principal onorific: prof. Mihai RADAN

Redactor principal: Ivan DOBRA

Redactori: Lina TINCUL; Daniel LUCACELA;

Slavița-Marija MUSELIN; Maria LAJCHICI; Maria GIURCHIȚĂ

Tehnoredaktor: Zlatko Nikola URSL

Fotoreporter și designer: Ljubomir RADAN

Adresa: Carașova 22, jud. Caraș-Severin, 327065 România

Telefon: 0040-255-232255; fax: 0040-255-232146

E-mail: zhrucr@gmail.com; hgredactia@gmail.com

Web: www.zhr-ucr.ro

U OVOM BROJU / ÎN ACEST NUMĂR:

“SVILEN KONAC”

SVETA MISA

ŽIVOTNI PRIMJER

DVOJEZIČNO GLASILO KARAŠEVSKIH I TAMIŠKIH HRVATA
PUBLICAȚIE BILINGVĂ A UNIUNII CROAȚILOR DIN ROMÂNIA

Godina: XXI
Broj: 111.
Srpanj 2014.
Anul: XXI
Nr.: 111
Iulie 2014

ZLATO I SREBRO ZA NAŠE SPORTAŠE NA HRVATSKIM SVJETSKIM IGRAMA

nastavak na 2. str.

nastavak s 1 str.

VELIKI USPJEH NAŠIH SPORTAŠA NA HSI

Nogometna reprezentativna momčad hrvatske manjine iz Rumunjske dokazala se kao najbolja na trećem izdanju Hrvatskih svjetskih igara, koje su se ove godine održale u Zagrebu od 21. do 26. srpnja.

Sto su zapravo Hrvatske svjetske igre? Svake četiri godine u Republici Hrvatskoj održava se velika športska smotra koja okuplja hrvatske iseljenike i njihove potomke. Igre organizira Hrvatski svjetski kongres, a na njima sudjeluju športaši hrvatskog podrijetla nastanjeni širom svijeta koji se natječu u više športskih disciplina. Osim sudionika izvan Domovine, sudjeluju i športaši iz Hrvatske. Na Igrama može sudjelovati bilo tko, bez obzira da li je ili nije član Hrvatskoga svjetskoga kongresa, ili bilo koje druge športske, kulturne ili druge udruge. Natjecatelji nastupaju pod zastavom i bojama zemlje iz koje dolaze. Iako su Igre amaterskog karaktera, u manjem broju nastupaju i profesionalni sportaši i budući profesionalci koji su još u mlađim uzrastima.

Zagreb je po prvi put postao domaćinom ovih igara, budući da je na prethodnim izdanjima, koje su se održale u Zadru, godinama 2006. i 2010., došlo do organizacijskih problema i finansijskih poteškoća. Ako su prve igre imale djelomičnu državnu potporu, za Igre 2010. i ta je skromna potpora posve izostala. Zbog novčanih nedostataka, ovaj ambiciozni projekt suočio se s nemogućnošću ugošćivanja nekih natjecatelja iz dalekih zemalja, uslijed većih troškova puta i boravka koje su sudionici sami trebali pokriti.

Naša reprezentacija na Trgu Bana Jelačića

Kako se ne bi loša iskustva ponovila, ovoga puta su organizatori iz vremena potražili jamstvo za sigurnost. Stoga su pokrovitelji ovih Hrvatskih svjetskih igara bili predsjednik Ivo Josipović, Hrvatski sabor, Državni ured za Hrvate izvan domov-

21. srpnja u centru grada, na no prije toga svi su sudionici prisustvovali euharistijičkom slavlju u zagrebačkoj katedrali koju je predvodio zagrebački pomoćni biskup Mijo Gorski, u koncelebraciji sa svećenicima iz domovine i inozemstva. "Hrvatske svjetske igre, premda se tako zovu, više su od sporta, i više od igre. I to je znak ovog trenutka, znak povezivanja i želje za zajedništvo. Znak želje da se ne zaboravi podrijetlo, da se ne prekine veza, ona duhovna, katolička" napomenuo je biskup Gorski.

Na samom Trgu Bana Jelačića priredila se scena na kojoj je nastupala opera umjetnica Barbara Othman otpjevavši himnu "Lijepa naša" te ansambl "Lado", Ana Rucner i Ženski vokalno instrumentalni ansambl "Lipe". Govore su održali, međuostalima, Milan Bandić, gradonačelnik grada Zagreba, fra Šimun Šito Čorić, u ime organizatora te Josip Leko, predsjednik Hrvatskog sabora, koji je zaključkom: "Iako je Hrvatska sada u problemima, zajedništvo hrvatskog naroda i vjera u bolju будуćnost dovest će do dobrih rezultata" - proglašio Igre otvorenima.

Kompeticija

Mali nogomet - sutradan, utorak. Vrijeme je za prvi športski dvoboј, vrijeme je istine. Prvi su naši protivnici naši stari znajnici i dobri

ine, Hrvatska matica iseljenika, Grad Zagreb, te druge ustanove.

Prvi dan
Svečano otvorene održalo se

Finale u Malim nogometu

nastavak na 3 str.

VJENČANJE U KARAŠEVU

Sudbonosno „da“ su pred karaševskim knezom rekli i u zajednički život krenuli Angelo Schinteie iz Ričice i Slavića Laura Bogšan iz Karaševa. Građansko vjenčanje je održano 28. lipnja 2014. godine u zgradbi Zajedništva Hrvata u Rumunjskoj.

Ivan Dobra

CĂMINUL CULTURAL CARAȘOVA

Directorul Căminului Cultural din Carașova încearcă să organizeze evenimente deosebite în incinta Căminului. Organizația poate să organizeze nunți, botezuri, majorate, parastase și alte ceremonii. Căminul are în dotare mese și scaune pentru 300 de persoane, bucătărie cu toate utilitățile necesare, cazane pentru prepararea mâncării, cuptoare electrice, aragaz, chiuvetă, apă curentă, veselă completă și două frigidere mari.

Taxe:

- nunți – 800 de lei;
- botez, majorate, cununie civilă – 600 de lei;
- pomeni, parastase, zile de naștere, diferite ceremonii – 400 de lei;
- baluri – 300 de lei;
- spectacole - 150 de lei.

Nu se vor plăti taxe în situația în care Căminul Cultural din Carașova este participant sau colaborator în schimburi culturale cu alte instituții sau în organizări de discotecă pentru

cetătenii din comună. Cererile pentru evenimente pot fi depuse la sediul Căminului Cultural la directorul instituției, Mihailă Marian (Svirac). Programul de lucru este în zilele de Luni de la 8,00-10,00 și Vineri de la 8,00-10,00. Date de contact: 0742775370.

Programul de funcționare al Căminului Cultural Carașova pentru activitățile culturale-sportive, șah, tenis, este zilnic între orele 20,30-22,30. În fiecare sămbătă se va organiza CĂMINUL CULTURAL CARAȘOVA discotecă începând cu orele 20,30 – 23,30.

Alte propunerile în legătură cu activitățile culturale sau sportive cetătenilor le pot iniția împreună cu directorul Căminului, în timp ce discuțiile pe tema respectivă pot fi dezbatute în fiecare duminică în sala de ședințe a Căminului Cultural începând cu ora 20,00.

Marian Mihailă

Svakog zadnjeg utorka u mjesecu s početkom od 13:00, na TVR3 prikazuje se naša emisija na hrvatskom jeziku. Gledajte nas!

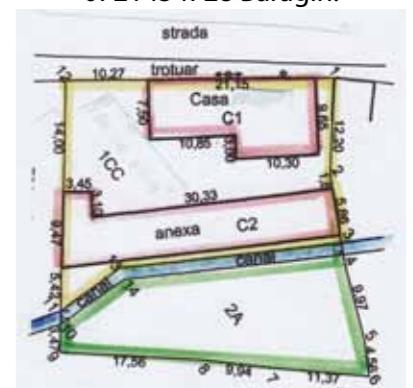
Filmăm evenimente speciale din viața dvs., nunți, cununii, botezuri, majorate.

Calitate FullHD sau standard. Cunoaștem bine obiceiurile și tradițiile locale. Detalii în loc. Carașova, la nr. 0753078164.

Proprietar, persoană fizică, vând casă cu gospodărie în localitatea Carașova (12 km de Reșița) în zonă centrală, compusă din casă (C1 în plan) cu 5 camere , bucătărie, cămară, baie, anexe -magazine (C2 în plan), curte , lot grădină (2A) traversat de părâu canalizat, front stradal 31,42m.

Imobilul, cu toate anexele - posibilitate de amenajare în scop lucrativ.

Casa C1: 180mp, Anexa C2: 215 mp, curtea 1CC: 388mp, lot grădină 2A: 410mp, Total 1193mp. 0721454728 Baragin.

ŽIVOTNI PRIMJER FRA. MARIJA JURIŠIĆA

Prvo organizirano hodočašće Lurdskom svetištu u Karaševu bilo je 16. srpnja 2007. godine, kada je otprilike 40 Zmijavčana, na čelu sa svojim župnikom fra. Mariom Jurišićem prebrodilo dugačak i naporan put kako bi bili prisutni na Svetoj misi održanoj povodom otvaranja ovog svetišta.

Uz hodočasnike iz Hrvatske, na tadašnjoj Svetoj misi su bili prisutni i vjernici iz svih karaševskih mjeseta, koji su u Lurdsko svetište stigli u procesiji sa svojim barjacima, u zadržavajućem redu i miru, pjevajući i moleći prigodne pjesme. Isto kao i ove godine, Svetu misu je tada celebrirao fra. Mario Jurišić, u koncelebraciji župnika iz Karaševa, Lupaka i Klokotića, a u nezaboravnoj propovijedi tadašnjem je župnik Zmijavaca nadahnuo govorio o četiri majke: rođenoj majci, majci Crkvi, majci Domo-vini i nebeskoj Majci. Tijekom godina koje su sljedile, fra Mario Jurišić je redovno dolazio u svetište karaševskih Hrvata, pun žara i života, unatoč odmakloj dobi i krhkome zdravlju.

Za vrijeme ovogodišnje Svetе mise u Lurdskom svetištu iz Karaševa istaknuto je kako je 2014. godina velikih jubileja prisutnih svećenika. Najmlađi karaševski misnik Milan Sima slavi godinu dana misništva, Đuređ Patešan deset godine, Petar Rebedžila 15 godine, Đuređ Katić 28 godine, Milja Sima 33 godine, Petar Dobra 37 godine,

Fra. Mario Jurišić

Marjan Tjinkul 40 godine, Vinko Prlić 48 godine, a fra. Mario Jurišić, čiji životni primjer treba biti poticaj i nadahnuće svima koji su krenuli istim putem, slavi 50 godine vjernoga služenja Crkvi i hrvatskom narodu.

Na franjevačkom otoku Visovcu iz R. Hrvatske, divnom mjestu prirodne i duhovne ljepote, mjestu novicia-ta-pripreme bogoslova za redovničku i svećeničku službu, proslavili su 24. travnja 2014. godine 500 godina sveće-ništva 10 franjevaca-svećenika, među

kojima i fra. Mario Jurišić. Njih je prije pedeset godine zaredio mons. Franje Franjić u franjevačkoj crkvi u Makarskoj na Uskrsni ponедjeljak 30. ožujka 1964. godine. Slavljenici su se ove godine okupili 22. travnja na Visovcu, gdje su inače započeli franjevački život, i imali su dvodnevnu duhovnu pripremu za vrijeme koje su, između ostalog, zahvaljivali Bogu i Majci Božjoj za 50 godina svećeničkog služenja Crkvi i Franjevačkoj provinciji Presvetog Otkupitelja. Euharistijsko slavlje je 24. travnja ove godine s početkom u 11 sati predvodio provincial fra. Joško Kodžoman, a u koncelebraciji je bilo 29 svećenika. Propovijed je održao provincial fra. Joško Kodžoman, a prigodne čestitke zlatomisnicima uputili su zagrebački nadbiskup Josip Bozanić, nadbiskup zadarski Želimir Puljić, nadbiskup splitsko-makarski Marin Barišić, biskup šibenski Ante Ivas i biskup hvarsко-bračko-viški Slobodan Štambuk. U njihovim nadbiskupijama su služili zlatomisnici.

Na kraju bih spomenuo i veliki doprinos fra. Maria Jurišića na području izdavačke djelatnosti. Osim što tijekom vremena piše u raznim časopisima vjerskog karaktera, autor je pedeset knjiga, među kojima i "Hrvati u Rumunjskoj", koja je izšla 2009. godine u 2000 primjeraka. Knjiga je napisana

"iz ljubavi prema tim dobrim i dragim ljudima, njihovim svećenicima i njihovo prijateljskoj državi", kako navodi autor u predgovoru, i uglavnom sadrži podatke o prošlosti i sadašnjem vjerskom životu karaševskih Hrvata te njihovim vezama s općinom i župom Zmijavci.

Zadnju svoju knjigu, pedesetu, pod naslovom „Rim – Hrvatski tragovi“ dovršio je fra. Mario Jurišić prošle godine, a u predgovoru je naveo kako je „puno puta putovao i kao vodič tumačio znamenitosti Italije, a posebno grada Rima. Uvijek sam želio hodočasnicima istaknuti po čemu smo mi poznati na bilo kojem polju u Vječnom gradu“... „Ovaj vodič jest zasigurno jedan hrvatski vodič-podsjetnik da se ne zaboravi što je hrvatsko u Vječnome gradu.“

Franjevački samostan i crkva na Visovcu

Ivan Dobra

nastavak s 2. str.

prijatelji iz Subotice. Igramo, dakle, protiv Srbije, za koju znamo da ima jedan od najjačih sastava turnira, a čiju smo snagu upoznali na izravnim susretima tijekom godina. Savršena je, dakle, prilika otkriti koliko smo spremni za osvajanje medalja.

Počelo je... nekoliko kratkih i brzih kombinacija i već zapucavamo prvi naš gol. Par minuta kasnije imamo već 2-0. Dobri smo (ohrabljemo sebe!), ali i naši protivnici koji gledaju utakmicu sa strane priznaju to. Skoro je kraj prvog 15. minutnog poluvremena, a mi vodimo ludim i nevjerojatnim 4-0. Pa onda popuštam... u samo jednoj minuti primamo dva gola i idemo na predah s rezultatom 4-2. Drugo poluvrijeme ne ide nam u korist i skoro smo sretni što završavamo utakmicu s konačnim 4-4. Za gubljenje koncentracije u igri i nedostatak energije okrivljemo dugo putovanje iz Rumunjske i produženu feštu s otvaranja Igara... međutim, otkrivamo snagu svoje ekipe i shvaćamo da ima u nas sasvim dovoljnog potencijala za ulazak u finale.

Na slijedećim utakmicama, sve do kraja turnira – marširamo: Rumunjska – Australija 8:3; Rumunjska – Nizozemska 10:0; Rumunjska – Hrvatska (semifinal) 7:4.

Finale igramo s Hrvatima iz Kosova i pošteno gubimo 6:3. Bolji su, priznamo s osjećajem gorčine jedne važne izgubljene utakmice. Ali, povrh svega... osvajamo SREBRO u MALOM NOGO-

U Rumunjskom veleposlanstvu...

U finale protiv Austrije...

METU!!!

Veliki nogomet – igramo sve utakmice na savršeno glatkom travnjaku stadiona NK Hrvatski Dragovoljac. Neću previše mudrovati oko nastupa naše reprezentacije jer rezultati sami od sebe govore: Rumunjska – Slovenija 5:0; Rumunjska – Njemačka 9:0; Rumunjska – Italija (polufinal) 3:1; Rumunjska – Austrija

Predsjednik Ivo Josipović sa sudionicima HSI

govorimo o malom ili velikom nogometu, bili na vrhuncu ovog športskog događaja. Svaka čast!

Stolni tenis – ove godine bez znatnih zapažanja. Izuzetno jaki športaši, članovi stolnotenisackih klubova iz Hrvatske ili diljem svijeta nisu ostavili previše nade ni Milji Čiki (osvajaču brončane medalje na prošlim igrama!), ni ostalim članovima naše ekipe.

U posjet predsjedniku...

Predsjednik Republike Hrvatske, Ivo Josipović, nuj-glednji pokrovitelj Hrvatskih svjetskih igara, istaknuvši kako je zadovoljstvom prihvatio pokroviteljstvo nad projektom koji osim športske ima puno širu dimenziju –

upoznavanje Domovine, međusobno druženje i povezivanje naših mladih ljudi iz cijelog svijeta. Posebno je istaknuo važnost učenja i očuvanja jezika kao najvažnije sastavnice identiteta, a kao primjer dobre prakse poslužila mu je naša hrvatska zajednica u Rumunjskoj, skojom se predsjednik Ivo Josipović osobno upoznao tijekom posjete triju najvećih karaševskih naselja 2012. godine.

U posjet Rumunjskom veleposlanstvu u Zagrebu

Rumunjsko je veleposlanstvo u Zagrebu također primilo u kratki posjet jedan dio sudionika Svjetskih igara, ovoga puta pozvanici su bili članovi naše reprezentacije. Nj. Excelencija Cosmin George Dinescu, ambasador Republike Rumunjske, pozdravio je naše sportaše i čestitao im na uspjesima.

Daniel Lucacela

"SVILEN KONAC" – VJERE

Sveto pismo je knjiga života i sve što u njemu piše, svjedočanstvo je da Bog poznaše našu narav.

Abraham i njegov bratić Lot su se malko obogatili u Egiptu. Poraslo im stado, umnožile im se sluge, postavili doma pljočke od mramora i granita pod šuprom ali (na žalost) i po srcu. I tako se posvađaše jednoga dana i uviđeše da im je ogromni pašnjak na kojem stoje zapravo premali i odlučise da jedan od njih treba da ode. "Ako ti odeš lijevo, ja ću desno" - reče stariji Abraham puno mlađemu Lotu. On pušta njega da izabere. Tada se Lot popne na ogromni kamen i izblesti oči prema plodnoj dolini Sodome i Gomore. U njoj dobra zemlja koja dva puta donosi urod. I počne izabirati: "i ovo je moje i ono...i ono drugo...i ono treće... Međutim, u toj zemlji ne bijaše vjere, ni ljubavi, ni mira, ni poštovanja prema starijima, bolesnima, onima koji su cijeli život radili za izgradnju zajednice. Psovanje, prijevara, bra-kolomstvo i izdaja bili su na dnevnom redu. Lota nije bilo briga. On je mislio da će se okoristiti brez da i njega dodirne grijeh koji je u Sodomi uzeo oblik dragog kamena i tjelesnoga nagona. Na drugoj strani bratić Abraham pogleda u lijevo (na ono što mu je ostalo) i vidje samo pijesak i po koji žbunji. Na to mu glas gospodnji reče: "Ne boj se! Bit ćes otac toliko djece koliko ima pijeska u ovoj pustinji. I sve što vidiš pusto - zazelenit će jednoga dana. I zaista tako se je dogodilo. Prvi zaglavlj u bezbožnom kraju i skoro izgubi glavu i obitelj, a drugi posta svima nama praočac jer jede tamu gdje ga Bog posla. Jer nije zatirao Božje staze. Jer se je uzdao u Stvoritelja da mu on svaki dan stvari mir, dobru volju, kruh, svest, mudro i ponizno srce i na kraju sreću...koju samo On daje.

S ovim mislima iz Svetoga Pisma želim svim našim Svećenicima Hrvatima (sad kad su promjene) snagu Duha, da poželete i povjeruju u sve ono što im Gospodin pošalje kao misiju i službu. Zna se da je jedan od Papa rekao za nas Hrvate da smo mi "predviđe kršćanstva" a Napoleon naglasio da bi s hrvatskom vojskom mogao osvojiti cijeli svijet. Dakle, i dobri vjernici i dobri vojnici. Izgleda da su te kvalitete jako tražene u ovo doba i da Hrvati stvarno čuvaju i vjeru i biskupiju. Jedan na granici u Žimbulji, jedan priko plota u Srbiji.

Katolička crkva u Žimbulji

Jedan čuva Dunav u Moldovi, drugi ga pazi u Oršovi. U slučaju katastrofe na Dunavu do nedavno je pomagal i Vlč. Stojan iz Herkulane. Ne stojimo loše ni u Mađarskoj, u Szegedu, de opet jedan Hrvat pazi granicu stare Biskupije. Moje je mišljenje da stojimo dosta loše kod Fágeta ali nikad se ne zna... Možda neki od ovi naši mlađi preuzme u budućnosti čuvanje granice na toj strani. Eto, to je Abrahamova baština svima koji kroz usta biskupa poslušaju Božje poslanje. Ali i jedini recept za sreću jer su naši svećenici jako ljubljeni tamo gdje odu. Možda nas koji smo na granica ne pohađaju biskupi iz Hrvatske dva puta godišnje, možda u Radni i Čiklovi stigneš jedanput u 10 godine da kažeš dve reči jer: "pa de su tebi vernici??? Pita patrijarh... možda je puno teže raditi s dva tri žbunja (dvjesto, tristo starijih Mađara) koji ne šume karaševskim šumom nego mađarskim...ali je to šum zahvale i poštovanja. Jedno je da ti 50 mole za zdravlje, a drugo da ti 500 sovu Boga. Paradoks: Nekomu i u velikom varošu kažu da je pametan, a nekomu i u selu da je prost.

Dragi i vjekovima poslušni hrvatski čitatelju: Bog ne ode u Pariz nego u mali Lurd, ne ode u Zagreb nego u malo Međugorje, ne ode u Jeruzalem nego u mali Betlehem. Samo on zna što je najbolje za Crkvu i narod. Kaže naš Bosanac: "Što je od' Boga - slađe od'meda!" I tu nema

dogovora i ugovora. Međutim, dok hrvatski svećenici prihvataju zahtjevne službe po granica, hrvatski narod ne smije pasti u Sodomski grijeh zaboravljanja svojih starih i bolesnih svećenika kao što je vlč. Katić. On dok je bil u snagi ne pazil Biskupa nego vas i starog pokojnog Katića. Nema ni dom u Ravniku, a ni kriptu pod oltaram u Lupaku. Nadam se če nelamo da doživimo da se "bolje stopeći" hrvatski svećenici, općina Karaševco, vjernici, ponašaju kao da vlč. netreba posebnu prostoriju bez stepenica, topli obrok i čašu vode i, što je najvažnije, karaševsku ruku da ga pozdravi poranini. Sad la da se vidi koliki smo i vjernici i Laici. Kad kažem Laici mislim posebno na prof. Haćegana kojega isto molim za primjer i pomoći na ovom jako osjetljivom polju.

Dr. theol. Davor Lucacela

PATNJE MLADIH MURANATA - UPISI NA FAKULTET

Srpanj je mjesec kada počinje utrka upisa na fakultete. Fakultet – vrlo važan korak u životu mladih ljudi koji žele nastaviti obrazovanje i tako izgraditi čvrstu podlogu za bolji život.

Zadnja dva tjedna mogli smo vidjeti preko televizije velike gužve ispred fakulteta velikih sveučilišnih centara. Kao i svake godine prednjače ASE (Ekonomski fakultet), Pravni fakultet, Fakultet stranih jezika i književnosti, Medicina itd.

Ovih se dana polažu prijemni ispitni na fakultetima koji još imaju to kao uvjet za upis. Na nekim se pak fakultetima maturanti mogu upisati na temelju ocjene s mature, koja jasno, u takvim slučajevima mora biti dosta visoka. Novost ove godine je to da je uvedeno Pismo namjere (Scrisoare de intentie), u kojem je izložena motivacija za studij koji kandidat želi upisati.

No, do upisa na fakultet, znamo, trebalo je položiti maturu. Matura – ispit zrelosti, bacalaureatus, kako god već, i ove je godine ostala samo san za mnoge apsolvente srednjih škola. Statistike su i ove godine bile dosta slabašne. Vidjeli smo kako su i neki ravnatelji srednjih škola dali otakz nakon mature. To, nažalost, neće riješiti problem koji već dugo godina muči naš obrazovni sustav. A to je – pomanjkanje interesa za učenjem! Htjeli mi priznati to ili ne, jednostavno se manje, puno manje uči. Navodi se velika lepeza razloga: previše gradiva, premalo vremena, nastavnici, učenici, internet i možemo nizati stranice i stranice razloga koji su doveli do tako slabih rezultata, općenito gledano.

Ipak, sve se svodi na vrlo jednostavnu rečenicu: mora se učiti! Ne može se nikakvo gradivo, ma kako lagano bilo, usvojiti bez učenja. Ne

može se ni matematika, ni jezici, ni bilo koji drugi predmet svladati bez rada i discipline.

E, kad smo već spomenuli ove tri, donekle magične, riječi: red, rad i disciplina, svi znamo na koji se to europski narod i državu odnosi. Na Njemačku. Njemačka koja je ove godine osvojila Svjetsko prvenstvo u nogometu. I to ne bilo gdje, već u Brazilu, koji Brazil suvereno desetljećima vlada ovim sportom. Nijemci možda nemaju nekakve čarobnjake lopte, poput Pelea, Ronaldia, ali imaju disciplinu, volju i nadasve rade. Rade i kao ekipa funkcioniraju više nego efikasno. Što se i vidjelo konačnim rezultatom.

Što to razlikuje Nijemce od nas ostalih? Nijemci i nas ne dijeli ni talent niti razlika u veličini države. Ne dijeli nas ni to što su oni u srednjoj Europi, a mi na istoku, pa su oni kao bolji radnici a mi veće lijenčine. Mi, jesmo dobri radnici ali, kad nas se na to natjera. Nijemci su izgubili dva

svjetska rata u zadnjih 100 godina pa su opet jedna od najjačih ekonomija svijeta. Dijele nas mnogo ozbiljnije stvari. Njemačka je zemlja rada i reda, dok kod nas vlada više nerad i nered.

A to se odražava, htjeli mi to priznati ili ne, i u našem obrazovnom sustavu, u školama. Jednostavno moramo si dobro utučiti u glavu da samo radom, redom i disciplinom možemo nešto trajno stvoriti i doći do boljih rezultata. Pa tako i u školama. Jer sve počinje na školskim klupama. Sadašnji učenici budući su inženjeri, arhitekti, pravnici, liječnici. A da bi bili dobri u svojim strukama, moraju biti dobri učenici prije svega. Da bi bili dobri učenici moraju učiti. A kada se bude više učilo, onda će i rezultati na ispitima biti bolji.

Kako god bilo većina je ispita iza nas. Stoga dobro vam ljeto i dok ste na odmoru malo ipak razmišljajte o redu, radu i disciplini.

Maria Lačchici

Dvojezična gimnazija u Karaševu

Radio România Reșița

Svakog petka s početkom od 19:10, na frekvenciji 105,6 MHz Radio Rešice, emitira se naša emisija na hrvatskom jeziku. Slušajte nas!

SASTANAK HRVATSKOG SVJETSKOG KONGRESA

27. i 28. srpnja u Hrvatskoj matici iseljenika u Zagrebu održao se sastanak Središnjeg odbora Hrvatskog svjetskog kongresa.

Pored izvještaja predsjednika, glavnoga tajnika te udruga i zastupnika nacionalnih kongresa, glavna točka dnevnoga reda odnosi se na razriješenje dužnosti dosadašnjih dužnosnika Izvršnog odbora i biranje nove vladajuće strukture.

Hrvatski svjetski kongres (HSK) je međunarodna, neprofitna, nevladina i nestranačka organizacija, koja za zadaću ima povezati sve Hrvate i Hrvatice, hrvatske Udruge i ustanove izvan Domovine i tako stvarati bolje uvjete i interes hrvatske domovine i hrvatskog izvandomovinstva. Stvaranjem Hrvatskog svjetskog kongresa željelo se ojačati veze Hrvata u svijetu s Hrvatskom i ojačati solidarnost među hrvatskim zajednicama u svijetu, osigurati njihova prava te obraniti ih tamo gdje su naorušena ili ugrožena. Također, jedan od ciljeva ove međunarodne organizacije

Mijo Marić, bivši predsjednik HSK

Stjepan Asić, novoizabrani predsjednik HSK

jest podupirati i pomagati stvaralački razvoj hrvatskog društvenog, vjerskog, kulturnog i športskog života u cijelom svijetu.

Hrvatski svjetski kongres je osnovan početkom srpnja 1993. godine, a u lipnju 1998. godine primljen je u Ujedinjene narode, kao nevladina međunarodna organizacija s konzultativnim statusom. Hrvatski svjetski kongres djeluje u 30 zemalja, među kojima se nalazi i Rumunjska, a među najznačajnijim projektima kojih je pokrenuo ubrajaju se Hrvatske svjetske igre.

Željko Batarilo, ravnatelj Svjetskih igara izložio je članovima Kongresa svoje zaključke o trećem izdanju Igara, koje su proteklih dana bile održane u

Zagrebu: „Ono što moram istaknuti jest da su Hrvatske svjetske igre postale ili su na jako dobrom tragu postati državnim projektom, s obzirom na veliko zalaganje i utjecaj Državnog ureda

za Hrvate izvan Republike Hrvatske, grada Zagreba, Turističke zajednice grada Zagreba, Hrvatske matice iseljenika i drugih ustanova. Ove godine smo uspjeli razbiti medijsku blokadu, koja je bila svojstvena prvim i drugim Svjetskim igrama, zahvaljujući Hrvatskoj televiziji i Glasu Hrvatske, pa

i Večernjem listu i Glasu koncila te svim drugim reprezentativnim medijama koja su nas pratila. Iako smo u športskim sadržajima i komunikaciji s nacionalnim športskim savezima imali dosta popusta, uspjeli smo, ipak, u mnogim elementima načiniti pomake, pa na kraju je opća percepcija Igara bila pozitivna.“

U svom izvještaju naša se delegacija osvrnula na problem predstavljanja Zajedništva Hrvata u Rumunjskoj u Savjetu vlade Republike Hrvatske za Hrvate izvan domovine. ZHR je od svog osnutka 1991. godine, istaknuto je za vrijeme Kongresa, postala najznačajnija organizacija svih Hrvata u Rumunjskoj, na temelju svojih zasluga i na temelju volje hrvatske zajednice kako na mjesnim tako i na parlamentarnim izbori.

Daniel Lucacela

takao i duhovno.

SVETA MISA U LURDSKOM SVETIŠTU

Svetu misu u Lurdskom svetištu u Karaševu predvodio je 13. srpnja 2014. god. fra Mario Jurišić u suslavlju fra. Vinka Prlića, župnika Staševice iz Hrvatske, mnoštva svećenika porijeklom iz karaševske zajednice te arhiđakona Pala Josefa Csabe, ričičkog župnika.

Misno slavlje je na poseban način bilo uveličano prisustvom mladih ministranata i velikog broja hodočasnika iz svih karaševskih mjesta, iz Karaševa, Jabalča, Nermiđa, Klokočića, Lupaka, Ravnika i Vodnika.

Ništa ljepeš po fra. Marija Jurišića, nakon 50 cijelih godina u službi Božjoj, doli vidjeti u jednom naizgled nepoznatom mjestu iz stotinama mu kilometara udaljene Rumunjske toliko veliki broj vjernika hrvatske nacionalnosti, okupljeni u svetištu Marije Lurdske iz karaševske Kurjačice. S tim više što je kao župnik župe Zmijavci, i zajedno s općinom Zmijavci, aktivno sudjelovao 2007. godine u obnovi ovog marijanskog svetišta iz Karaševa, kako financijski

Ža vrijeme Svetе mise

janskom svetištu, karaševski vjernici su potvrdili još jednom neizmjernu ljubav prema Majci Gospodinovoj, koja je uvek imala i zauvijek će imati posebno mjesto u srcima karaševskog naroda. Pobožnost Majci Božjoj,

Božje. Predvodnik Misnog slavlja u Karaševu je istom prigodom pozvao karaševske vjernike na veliku 300. obljetnicu Gospe Sinjske, koja će se slaviti iduće, 2015. godine, u znak sjećanja na obranu Sinja od Turaka iz 1715. godine. Vjeruje se kako su te godine branitelji Sinja po zagovoru Majke od Milosti imali nadnaravnu pomoć, zbog čega je, u znak trajnog čašćenja i zahvalnosti, slika Majke od Milosti pred kojom su iscrpljeni branitelji Sinja iz 1715. molili, uzdignuta na čast oltara i otada je slave kao Čudotvornu Gospu Sinjsku.

U ime vjernika iz Klokočića i Vodnika, vlc. Petar Dobra je poklonio fra. Mariju Jurišiću veliki križ, kao simbol vjere i spasenja i isto je križ darovao fra. Vinku Prliću sa željom da se i za dvije godine, kada će župnik Staševice proslaviti 50. obljetnicu vjernoga svećeničkog svjedočenja, ponovno nađu svi zajedno u sredini rumunjskih Hrvata. S istom je prilikom klokočićki župnik uručio prigodne darove vlc. Marjanu Tjinkulu, koji ove godine slavi četrdesetu obljetnicu svećeničkog zvanja, te načelniku općine Zmijavci, Miroslavu Karoglanu i Zdravku Gabelici, predsjedniku nogometnog kluba Croatia Zmijavci, zaslužnih za uređivanje Lurdskog svetišta u Karaševu i izgradnju župnog nogometnog igrališta u Klokočiću.

Na kraju, prof. Petar Hađegan je fra. Mariju Jurišiću poklonio 50 bijelih ruža za pedeset godina misništva i u znak zahvalnosti za sve što je nekadašnji župnik Zmijavaca napravio za karaševske Hrvate.

2008. godina, prva obljetnica Lurdskog svetišta u Karaševu

zagovornici i odvjetnici kod Boga, oznaka je naše vjere Bogu. To nam je vjera otaca, tako su nas učili naši stari, tako smo učili u krugu obitelji - našim prvim školama vjere -, i takvo učenje nastojimo prenositi na svoju djecu. Ljubav, odanost i pobožnost Majci Božjoj Karaševci inače iskazuju i tradicionalnim hodočašćem u Mariju Čiklovsku i Mariju Radnu, svetišta koja od davnine privlače brojne naše ljudе.

U završnici svečanog euharistijskoga slavlja čule su se riječi zahvale i razmijenjivali su se pokloni. Fra. Mario Jurišić je karaševskoj župi, u znak sjećanja na današnji dan, darovao sliku Gospe Sinjske, a od karaševskog župnika, vlc. Đurđa Katića je dobio divnu sliku Majke

Ivan Dobra

DRŽAVNA MATURA

Tek 13. od ukupno 19. apsolvenata Dvojezične gimnazije u Karaševu izašlo je na ovogodišnji ljetni rok ispita državne mature s kraja lipnja i početka srpnja i samo su tri apsolventa, nakon objave privremenih rezultata, dobila prolaznu ocjenu na svim ispitnim predmetima.

Nakon podnošenja pismenih prigovora u žalbenom ruku, broj onih koji su uspješno položili državnu maturu popnuo se na pet, budući da je nova ocjenivačka komisija ustanovila kako su prigovori dvojice učenika iz karaševske Dvojezične gimnazije osnovani i opravdani. U slučaju da nisu iskoristili zakonsko pravo na prigovor, dotični učenici bili bi pali ispit, i nitko ne bi ni bio znao da je u njihovom slučaju došlo do nepriznavanja pojedinih točnih odgovora, da su zakinuti za bodove i krivo ocjenjeni.

Za sve ostale je ispit ispašao pretežak. Na svu sreću, krajem kolovoza slijedi jesenski rok državne mature i još jedna šansa za uspješno polaganje

ispita svih učenika, čak i za one koji su ostavili polaganje državne mature za neke bolje dane.

Ötprilike 40% apsolvenata srednjoškolskog obrazovanja palo je ispit na nivou države, što je s nešto više od 3% bolji rezultat od prošlogodišnjeg. Najbolji rezultati registrirani su u županiji Brăila (77,82%), najlošiji u županiji Ilfov (27,93%). Naša županija nas je već odavno navikla s jednim od zadnjih mjesta na ovakvim ili sličnim provjerama znanja, a tako je bilo i ove godine. S 49,22% prolaznosti, učenici iz naše županije opet se nisu ni približili prosjeku ocjena na nivou države (59,06%), slabiji rezultati su postignuti tek u županijama Ilfov, Giurgiu, Teleorman, Constanța

i Mehedinți. Ipak, u odnosu na prošle godine i u našoj je županiji zabilježen određeni napredak, jer je lani prolaznost iznosila 43%, a pretprošle godine samo 30%.

Najveći prosjek ocjena na ovogodišnjoj maturi ostvarila je u našoj županiji Steliană Alina Vârgatu (9,95), apsolventica Banatske gimnazije iz Oțelu Roșu, zatim dvije učenice gimnazije Traian Lalescu iz Ričice (9,93) a na antipodu nalazimo Tehnološku gimnaziju iz Prigora, gdje nijedan apsolvent nije dobio prolaznu ocjenu na svim ispitnim predmetima.

Ivan Dobra

NACIONALNA EVALUACIJA

Nimalo jednostavnijom provjerom znanja suočili su se u prošlom mjesecu učenici 8. razreda, prilikom Nacionalne evaluacije s kraja osnovnog obrazovanja.

Otpriklike 160.000 učenika izašlo je na ove ispite, a prolaznost na nivou države je iznosila 71,12%.

Najbolji rezultati postignuti su u županiji Brăila (87,14%), zatim u Cluju (82,79%), Bucureștu (82,77%), Gorju (81,11%) i Prahovi (81,05%), a najmanji

broj prolaznih ocjena zabilježen je u županiji Giurgiu (60,23%), Vaslui (60,68%), Caraș-Severin (60,78%), Călărași (60,92%) i Timiș (61,09%).

Index	Școala Generală Clocotici	Media la admitere	Media EN / TSU	Media de absolvire	Nota / Media la limba romana	Nota / Media la matematica
Numele candidatului						
1	SVENAC M. MARIA	8.09	7.67	9.38	6.90	8.45
2	FILCA M. MIHAELA MARIA	6.81	6.07	9.03	5.90	6.25
3	CHICHES G. SLAGEANA IVANCA	6.31	5.42	9.01	6.85	4.00
4	LUGOJANT. MARINA DANA	4.66	3.60	7.87	3.20	4.00
5	DOMANEANTP. MARIA IASNITA	4.60	3.52	7.84	4.55	2.50
6	PATESANI. BOJINCA ION	4.38	3.27	7.72	3.55	3.00
7	PEICII. IONATHAN	4.34	3.17	7.85	3.55	2.80

Učenici 8. razreda Dvojezične gimnazije u Karaševu su na Nacionalnoj evaluaciji pokazali zavidnu razinu znanja iz Rumunjskog jezika i književnosti (84% prolaznost) i realan napredak na Matematici (64%), pogotovo kad usporedimo ove rezultate s rezultatima iz istog predmeta na prije održanoj Simulaciji nacionalne evaluacije.

U lupačkoj općini rezultati učenika 8. razreda na Nacionalnoj evaluaciji su veoma loši, žalosni, mnogo

ispod državnog prosjeka ili prosjeka Dvojezične gimnazije u Karaševu. Samo dvojica učenika iz Osnove škole Klokočić od ukupno sedam, koliko su pristupili ispitu, i samo dvojica iz Osnovne škole Lupak od ukupno devet, položila su oba ispitna predmeta, što dokazuje da je klokočićka škola nešto uspješnija od lupačke u ovom nezahvalnom poretku. Interesantno je kako se kod mnogih učenika iz ovih školskih jedinica mogu primjetiti velike razlike

između razredne ocjene i ocjene postignute na Nacionalnoj evaluaciji, koja je u nekim slučajevima niža za čak četiri, pet ili više bodova.

Ovo je inače bila prva godina kada je ispit za učenike 8. razreda održan na nacionalnom nivou, s istim ispitnim subjektima za sve škole i u istim uvjetima za sve učenike, s nadzornim kamera-

nastavak s 6 str.

ma u svim razredima i pojačanim nadzozom u svim školskim jedinicama. Na osnovi ovakvih uvjeta, postignute su ocjene objektivnije, a pristup nastavku školovanje je pravedniji.

Prosjek ocjena postignut na Nacionalnoj evaluaciji ključan je za daljnji tijek školovanja svakoga učenika. Pri upisu u

srednju školu, udio ocjene postignute na Nacionalnoj evaluaciji iznosi 75%, dok ostalih 25% iznosi prosjek ocjena svih nastavnih predmeta u zadnja četiri razreda osnovnoga obrazovanja. Ovaj novoprimenjeni model izračuna bodova za upis u srednju školu itekako je korektniji i pravedniji od svih dosadašnjih jer nagrađuje kontinuirani rad i motivira učenike da se trude za vrijeme čitavoga osnovnog obrazovanja,

dok s druge strane sprječava da se u jednoj elitnoj gimnaziji zajedno nađu doista najbolji učenici i učenici u najmanju ruku upitnog znanja. Ovi potonji uglavnom dolaze iz nekvalitetnih škola, bez obzira da li su to seoske ili gradske, jer je uopće poznato da su u takvim školama ocjene na većini predmeta subjektivne, napumpane, one zavaruju učenika i stvaraju mu krvu sliku o objektivnoj razini vlastitog znanja.

Ivan Dobra

Index	Liceul Bilingv Româno-Croat Carașova	Media la admitere	Media EN / TSU	Media de absolvire	Nota / Media la limba romana	Nota / Media la matematica
Numele candidatului						
1	CHEDA G. BISERKA	8.98	8.70	9.85	9.10	8.30
2	DOBRA I. MARIA FRANCISCA	8.51	8.20	9.46	8.70	7.70
3	ZDRINIA N. JESSICA MAGDALENA	8.31	7.87	9.66	8.30	7.45
4	IFCA I. ANKA-MARIA	7.89	7.42	9.30	7.95	6.90
5	TINCUL G. MARIA MILENA	7.88	7.40	9.35	8.20	6.60
6	DOBRA M. GHEORGHE ZLATKO	7.83	7.35	9.27	7.40	7.30
7	BACIUȚĂ P. ANCA	7.76	7.22	9.40	8.40	6.05
8	BEUL P. MARTINA DAIANA	7.45	6.95	8.97	7.05	6.85
9	GEMEȘI A. IULIANA SORINA	7.42	6.87	9.08	7.75	6.00
10	PADINEANȚ P. MELISA GEANINA	7.32	6.72	9.14	7.50	5.95
11	ZENCA G. JACLINA	7.28	6.67	9.14	7.05	6.30
12	BOCȘAN M. BISERKA MARIA	7.21	6.62	8.98	5.40	7.85
13	TODOR M. MARIA GORDANA	7.16	6.45	9.30	5.90	7.00
14	HAȚEGAN N. SLAGEANA ANA	6.84	6.00	9.39	7.00	5.00
15	RAȚ G. GEORGE DENIS	6.74	6.27	8.18	6.90	5.65
16	FACRACI P. MARIA BERNARDICA	6.18	5.37	8.63	6.65	4.10
17	GHERLIȚĂ M. IVAN CRISTIAN	6.17	5.52	8.12	6.40	4.65
18	BOȘCA M. MARIAN DEAN	6.08	5.05	9.18	5.80	4.30
19	HAȚEGAN M. ZLATCO MARTIN	6.02	5.45	7.74	6.40	4.50
20	MERȘA I. ILIA	5.63	4.87	7.93	4.70	5.05
21	NEAGUL G. MARIA	5.47	4.60	8.10	5.25	3.95
22	MERȘA M. MIHAI	5.19	4.12	8.40	5.05	3.20
23	MALIȘ V. MARIAN VASILICĂ	4.71	3.50	8.37	4.05	2.95
24	BACIUȚĂ M. MILAN PETRU	3.80	2.57	7.49	3.15	2.00
25	LUGOJAN P. MARIA	3.74	2.45	7.62	3.40	1.50

Index	Școala Generală Lupac	Media la admitere	Media EN / TSU	Media de absolvire	Nota / Media la limba romana	Nota / Media la matematica
Numele candidatului						
1	ION C. PATRICIA CRISTINA	6.69	5.87	9.15	5.10	6.65
2	LATCHICI N. GHEORGHE	6.56	5.85	8.70	5.20	6.50
3	STOICHECI C. ELVIS CONSTANTIN	5.98	4.95	9.09	5.30	4.60
4	BLAJ G. NIKOLA	5.33	4.45	7.98	4.15	4.75
5	CHICHES P. MARIAN	4.54	3.60	7.39	3.90	3.30
6	LUGOJAN M. MARTA DRAGANA	4.30	3.05	8.08	3.60	2.50
7	MUSELIN M. MARIA BIANCA	3.60	2.45	7.08	3.00	1.90
8	NEGRIU M. CLAUDIOU MIHAI	3.31	2.25	6.49	3.00	1.50
9	BUNEA M. MARIA	3.24	2.05	6.84	2.30	1.80